

УДК 371.899“1968“:316.334.3

DOI: <https://doi.org/10.22182/pr.5912019.1>

Оригинални научни рад

Љубиша Митровић¹

Филозофски факултет, Универзитет у Нишу

Алекса Поповић²

Центар за балканске студије, Ниш

ИСТОРИЈСКИ И СОЦИЈАЛНО-СТРУКТУРНИ АСПЕКТИ СТУДЕНТСКЕ ПОБУНЕ `68 И УЛОГА ПРОЗЕЛИТСКЕ ЛЕВИЦЕ

Сажетак

У раду аутори разматрају историјске, социо-структурне и културне аспекте настанка студентске побуне 1968, као и њене последице у светским и националним оквирима. Побуна `68, имала је више узрока: економске, друштвене, политичке, али је у свим земљама решавана на политички начин, док су остала питања решавана секундарно, што је довело до неуспеха побуне, уз опстанак њених узрока. Аутори, потом, указују како је номенклатурна политократија Истока и Запада направила стратешки компромис и пацификовала овај „јуриш на небо“ револуције младих, интегришући део вођства у своје редове; те како је прозелитска псеудолевица исцрпљивала своје снаге „дугим маршом кроз институције“ (Режис Дебре). Рад се завршава пледоајом за теоријску проблематизацију могућности изградње алтернативне левице и њеног савезништва са актерима грађанског друштва у борби за посткапиталистичко друштво.

Кључне речи: студентска побуна `68, криза капитализма, криза монопартијског социјализма, традиционална левица, нова левица, постакапиталистичка алтернатива.

1 Професор емеритус.

2 Сарадник Центра за балканске студије.

1. О НЕКИМ СТРУКТУРНИМ АСПЕКТИМА СТУДЕНТСКЕ ПОБУНЕ `68 И „ИЗДАЈИ РЕВОЛУЦИЈЕ“

Лукавство историјског ума често се игра се са људима и народима. Историја се појављује час у форми трагедије, а час у облику фарсе, како истиче Маркс. У њеном огледалу: „*све што је стварно није умно, све што је умно није стварно*“ (Хегел). Побуна 1968. десила се у центру капиталистичког система и ширила међу универзитетском омладином у свету, под паролом: „*Будимо реални, захтевајмо немогуће!*“.

Почевши од 50-тих година XX века, јављали су се спорадични протести у Европи и свету, превасходно подстакнути економским, егзистенцијалним разлозима. Међутим, структуралне разлике побуњеничких и револуционарних покрета разликовале су се у различитим деловима света.³ У Европи је првенствени разлог био друштвени – у источној против круте бирократизације болшевичких режима, а у западној против губљења функција социјалне државе, те за успостављање друштвених слобода. У афричким земљама, сукоби су имали превасходно национално-ослободилачки карактер. Социјализам је био више спољна форма, као супротност владајућем систему метрополе, него што је био истинска идеологија држава насталих деколонијализацијом. У Латинској Америци, протести су имали првенствено социјално-економски карактер, док су преврати у Турској и Грчкој током 60-тих и 70-тих година, па и касније, првенствено покренути политичким разлозима.⁴

Новостасала генерација образованих младих људи, рођена током или непосредно после Другог светског рата, била је покренута филозофијом „нове левице“ коју је дефинисао Маркузе. Он је у студентима и интелигенцији видео носиоце револуционарне политичке свести, јер се нису интегрисали у владајући систем. Они су самостални – односно, револуционарни субјект *sui generis*.⁵

Демонстрације у Београду биле су део таласа побуна у Европи. Свака од појединачних побуна имала је своје дубинске узроке и свој непосредни повод. Иако је привредни раст Југославије 50-тих и 60-тих година био око 10%, извозне могућности биле су ограничене.

3 Разуме се да форма оваквог рада не дозвољава да се о ваком покрету у овом периоду (чак и само 1968. године), пружи потпуна анализа, те смо се на овом месту задржали на њиховим основним обележјима.

4 Волтер Лакер, *Историја Европе 1945-1992*, CLIО, Београд, 1999, 423-433.

5 Srđan Cvetković, Dragomir Bondžić, „Oblici studentskog otpora komunističkom režimu u Srbiji 1945-1990“, *Istorija 20. veka*, 1/2017, 132.

Производи су били скупи, а недовољно квалитетни.⁶ Привредна реформа 1964/5 није дала очекиване резултате. Велики број незапослених отишао је у иностранство, смањујући незапосленост у земљи. Уместо рационалног приступа тржишту, прихваћен је идеологизован и економски неоправдан приступ самоуправљању, чиме је, на изванредан начин, самоуправљање злоупотребљено зарад ојачања власти врха СКЈ.⁷

Побуна '68 је само највидљивији део низа демонстрација од средине 60-тих до средине 70-тих године. Први већи сукоб између студената и милиције у Југославији збио се 23. децембра 1966. године испред Амбасаде САД и Америчког културног центра. Сви европски покрети у ово време, подстакнути су, наиме, антиратним покретом у САД, одакле и велико присуство америчких идеолошких матрица и симбола. СКЈ је осуђивао Вијетнамски рат, али је истовремено развијана међудржавна сарадња СФРЈ и САД.⁸

Сукоб 2. јуна 1968. године, почео је наизглед безазлено – протестом студената што је предност за улаз у салу Радничког универзитета на Новом Београду давана бригадирима, те су студенти остајали напољу, приликом одржавања манифестација „Караван пријатељства '68“ и „Микрофон је ваш“. Протести су до јутра 3. јуна прерасли у протесте против лоших услова у Студентском граду и захтеве за учешће студената у самоуправљању на Универзитету. Студенте су подржали поједини професори, књижевници, глумци и др. Из Студентског града су се демонстрације пренеле на факултете. Издат је *Проглас студентима и грађанима Београда* и *Резолуција студентских демонстрација*, који су обухватили теме социјалне неједнакости, незапослености, бирократизације друштва и положаја универзитета у друштву. Ови захтеви су управо ишли наруку врховима власти. Уместо рационалног објашњења и економских мера, за незапосленост је решење нађено у даљој емиграцији и бирократизацији. Студентски захтеви су превазилазили оквире студентске побуне (пуштање свих⁹ ухапшених, смена

6 Данијел Кнежевић, „Политичке последице економских реформи 60-тих година у СФРЈ. Од дезинтеграције економског система до конфедерализације Југославије (1961-1971)“, *Токови историје*, 2/2017, 11-36.

7 Узрок побуни треба тражити и у неразумевању новог времена. Током 60-тих година је у Југославији присутна и „задржана“ смена генерација. Dino Mujadžević, „Stavovi Vladimira Bakarića o centraističkoj opoziciji (1966-1969)“, *Токви историје*, 2/2012, 40-63; Коста Николић, *Србија у Титовој Југославији* (1941-1980), Завод за уџбенике и наставна средства, Београд 2011, 256-261, 281.

8 Борис Канцлајтер, *1968 у Југославији – тема која чека истраживање*, Цензура, Нови Сад, 2009, 38-40; Radina Vučetić, *Yugoslavia, Vietnam War and Antiwar Activism*, *Токови историје* 2/2013, 165-180.

9 Без обзира на доказни поступак – прим. А.П.

шефа београдске полиције Николе Бугарчића, увођење категорије минималног личног дохотка).¹⁰

Ваља истаћи да су студентске побуне у Београду имале друштвени, док су касније побуне на Косову и Метохији, где су већину демонстраната чинили, такође, студенти, имале националистички и сепаратистички карактер, као и каснији догађаји у СР Хрватској и СР Словенији.¹¹

Неуспех студентске побуне да прерасте у револуционарни процес довео је, са једне стране, до јачања снага конзервације у светском систему и на Западу и на Истоку; до потискивања марксизма као идеологије и његове замене другим облицима контракултуре, као критике стања у друштву; до интегрисања левице у капиталистички поредак и сеобу левичарских покрета ка периферији – Латинској Америци, али и до стабилизације капитализма и тешког социјализма – било у форми експанзије светске моћи мега-капитала или тоталитарне владавине црвене/номенклатурне буржоазије.¹² Историјску улогу коју је покушала да изнесе Југославија, тј. да споји социјалистичку економску теорију и тржишну економију, у другој половини XX века, одиграла је – Кина.

Снаге капитализма прешле су на нову стратегију/*доктрину шока* у лику неолибералног тржишног фундаментализма и монетаристичке политике, док се на Истоку систем даље бирократизовао, затварао, не дајући одговор на оновремене изазове и реформске развојне потребе друштва. Унутрашње противуречности почеле су се решавати репресијом и интервенционизмом, ширењем идеологије ограниченог суверенитета. Тако су унутрашње противречности социјализма, као и трка у наоружавању и идеолошки хладни рат даље исцрпљивали привреду социјалистичких земаља. То је, даље, изазвало и ширило системску кризу: пад продуктивности, јачање дужничког ропства, незапослености, неједнакости, појава прекобројних генерација, бирократизација и слом социјалне државе, штрајкови, побуне, појаве

10 *Jun-Lipanj 1968 – Dokumenti*, gl. i odg. ur. Gajo Petrović, Rudi Supek, Hrvatsko filozofsko društvo, Zagreb, 1969, 55-57, 61-63.

11 Ђоко Трипковић, „Извештај о албанској политици и пропаганди према Косову и Метохији 60-их година 20. века“, *Токови историје*, 2/2013, 283-301; Srđan Cvetković i Dragomir Bondžić, isto, 134-136.

12 „Црвени универзитет Карл Маркс“ у Београду представљао је последњи „јуриш на небо“ у трагању за аутентичном утопијом социјализма са људским ликом/усправног хода. (прим. Љ. М.). Видети и расправе: Љубиша Митровић, *Нова буржоазија и њена елита у друштву периферног капитализма, Национални интерес*, Београд, 2010, 3, 249-270; Исти, „Транзиција без социјалне одговорности и производња зависних друштава периферног капитализма“, *Теме*, Ниш, 2010, 34, 2, 677-699.

пољске „Солидарности“...¹³

Са имплозијом социјализма (1989), потиснута је левица, инструментализована/интегрисана у постојећи капиталистички поредак. Опстали су прозелитски делови компрадорске левце, која је инструментализована и била у служби капиталистичких реформи постсоцијалистичког друштва. Показаће се да је Гиденсов „*Трећи пут*“ само идеолошки легитимисао пут инструментализације и интеграције левце у нови светски поредак.¹⁴

2. ПОСЛЕДИЦЕ „ДУГОГ МАРША КРОЗ ИНСТИТУЦИЈЕ“ И ИНТЕГРИСАЊЕ ПРОЗЕЛИТСКЕ ЛЕВИЦЕ У КАПИТАЛО-ПАРЛАМЕНТАРИЗАМ¹⁵

Историјско-социолошка анализа показала би да нарасле противуречности у глобалном систему 1968. године, левица није капиталисала. Није успела да, на савезу побуне егзистенцијалне левце (сиротиње, радништва и осталих експрописаних група „*трећег сталежа*“) и побуњеног света младих *homo academicuss*-а, направи револуционарни пробој из обруча капитализма и монопартијског социјализма. Тако су управљачки слојеви и на Западу и на Истоку, својом прећутном погодбом/компромисом између жутих политобирократа и црвене номенклатурне буржоазије/бирократизованих псеудокомуниста, успели да изливену реку социјалног незадовољства врате у корито институционалног система, интегришући је у владајући поредак. Тиме је, на неизвесно време, одложена могућност револуционарног преображаја друштва.

На том раскршћу, *студентска побуна '68* представљала је нови покушај „јуриша на небо“ младих, који су својим сензибилитетом реаговали на нарасле социјалне разлике и класне неједнакости, као и на друге видове репресије, мобилишући студенте и анимирајући снаге потиснутог цивилног друштва на политичку акцију. Снаге капитализма и бирократске контракласе, успеле су да, кроз контролу медија и употребу репресивних механизма, остваре контролу; да поделе, разбију и увуку у систем врхова тог покрета, стварајући од студентске аристократије будућу елиту политичких партија у Европи и свету. Тако су неки истакнути црвени студентски лидери из '68, доживели прозелитско политичко проверавање у жуте европејске

13 Љубиша Митровић, „Неолиберализам, демонтажа социјалне државе и обнова социјалног питања и њихов утицај на локалну заједницу“, *Локална самоуправа*, Ниш, 2010, 1, 114-121.

14 Љубиша Митровић, *Ослобађање Прометеја. Левица и посткапиталистичка алтернатива (Пледаје за алтернативну левицу и транзицију транзиције)*, Прометеј, Нови Сад, 2016.

15 Други део рада у потпуности је саставио проф. др Љубиша Митровић.

политиканте и будуће „сиве вукове“ у настајућем неолибералном светском поретку.¹⁶

Студентска побуна `68, појавно је представљала својеврсну реакцију на кризу изазвану противуречностима капиталистичког поретка и бирократску антирареволуцију црвене буржоазије која је, иза леђа радничке класе и младе генерације, направила погодбу са снагама светске контрареволуције. Отуда, покрет младих `68 и врхунац кризе није капиталистичка левица. Компромисом црвене буржоазије и представника светског мега-капитала, покрет који је истински био леви, радикално-еманципаторски, био је угушен. *Имануел Волерстин* је у свом делу *Геополитика и геокултура* дао дијагнозу и оцену тих догађаја. Он пише о врхунцу кризе и издаји револуције.¹⁷

Шездесетих година XX века, док је у западној Европи изграђивана социјална држава са институцијама партиципативне демократије, амерички корпоративни капитализам експанзивно је тежио неоколонијализму у свету, упоредо водећи Хладни рат¹⁸ комбинован са регионалним, локалним ратним интервенцијама/походима. Јер спољна политика САД, како истиче *Ноам Чомски*, јесте ратна. Најпре, *феномен беби-бум* послератних генерација, онда и раст студентске популације на универзитетима и стварање интелектуалног пролетаријата, као и успон актера научно-технолошке револуције довели су до изазова глобалне/планетарне револуције. Традиционална левица није на ово реаговала – остала је gluva за нове изазове. *Традиционална левица* као да је исцрпла своју еманципаторску мобилизаторску снагу и нашла се заробљена у бирократском једнопартијском систему, који је почео све интензивније да трули, отварајући се према снагама тихе, пузајуће антиреволуције. Различите реформе отварале су простор за успон снага капиталодноса и маргинализацију радничке класе. На политичкој сцени,

16 Опширније видети у: Vukašin Pavlović, *Društveni pokreti i promene*, Udruženje za političke nauke Jugoslavije, Fakultet političkih nauka, Beograd, 2003; Alain Touraine, *Le comunisme utopique – le mouvement de mai 1968*,

17 Црвена буржоазија и „фотљероси“, уложили су све снаге да не дозволе савез студената и радника и успели су да пацификују побуну. Од тада су у глобалним оквирима настале погубне промене и правци затварања социјалног система, његова даља бирократизација и настајања неолибералног суровог капитализма. Двадесет година касније, дошло је до урушавања/имплозије социјализма и неоконзервативне рестаурације капитализма катастрофе. (прим. Љ.М.). Опширније видети у: Nebojša Popov, *Društveni sukobi – izazov sociologiji. Beogradski jun 1968*, Službeni glasnik, Beograd, 2008; Immanuel, Wallerstein, *Geopolitics and Geoculture. Essays on the Changing World-System*, Cambridge University Press, Cambridge, 1991; Ljubiša, Mitrović, *Društvene promene i akteri. Sociološki ogledi i rasprave o savremenoj levici*, Pravni fakultet, Niš, 1999.

18 О Хладном рату опширније у: Џон Л. Гедис, *Хладни рат*, Clío, Beograd, 2003.

јачале су либерално-демократске и снаге парламентарног пута борбе за друштвене промене.

У социјалистичком покрету, такође, настала је диференцијација на остатке традиционалног партијског бољшевичког модела, еврокомунистичке струје и социјалдемократе. У европском покрету, отворена је дебата о кризи марксистичке и традиционалне левице; о потреби преиспитивања програма и стратегије деловања у савремености. У овом контексту, развила се *дебата о односу марксизма, лењинизма и стаљинизма*; о значају идеје самоуправљања и антагонистичке партиципативне демократије за даљи социјалистички развој друштва; о социјализму, несврстаности и борби за мир у свету; о односу левице и настајућих нових друштвених покрета као актера. У ове дебате укључени су водећи марксисти и неомарксисти, филозофи и социолози тог времена: Лефевр, Маркузе, Фром, Блох, Шаф, Косик, Хабермас... Док су једни преиспитивали аутентичне вредности Маркове филозофије, питање континуитета између његових раних и зрелих радова; други су се бавили проблемима односа социјализма и демократије, девијацијама у социјализму, као и новим друштвеним покретима као актерима или особеностима еврокомунистичког пута у социјализам.

На путу ових трагања настале су и Гиденсове студије о тзв. „трећем путу“ у борби за социјализам, којим ће се легитимисати и инаугурисати нова социјалдемократија као модел деловања који ће у пракси довести до аристократизације делова радничког и социјалистичког покрета и њихове интеграције у нови светски поредак. Лидери тог пута били су Тони Блер, Герхард Шредер, Бил Клинтон, Јошка Фишер... На том фону, настала је американизација левице у свету, њено подређивање интересу снага капитал-односа и одвајање од интереса (старе и нове радничке класе) света рада; као и њен „дуги марш“ кроз институције. Као резултат деловања такве опортунистичке прозелитске левице, напуштен је фронт класне борбе левих партија, које су прешле на политику заштите својих партикуларних партократских интереса. Радни слојеви су изгубили свог политичког предводника у савременим борбама између снага рада и капитала.

Успон неолиберализма као идеолошког покрета од 1980. године, довео је до нове светске експанзије капитала и глобализације његове моћи, до деструкције социјалне државе, енормног јачања експлоатације и прекаријата. На том фону, настали су и нови облици геостратешких и геополитичких борби: од пада Берлинског зида – имплозије социјализма, успона новог светског поретка, ширења

НАТО и његове империјалне интервенционистичке улоге широм света.¹⁹

У овом контексту, настали су и нови односи у глобалном систему између земаља светског центра, полупериферије и периферије. *Неолиберализам*, као „доктрина шока – капитализам катастрофе“, као идеологија тржишног фундаментализма/бандитизма, монетаристичке политике и зависне модернизације, наметнут је постсоцијалистичким земљама и земљама у развоју. На овој стратегији зависне модернизације без социјалне одговорности, разорене су тековине социјалистичке модернизације, остварена је деиндустријализација ових земаља, утрт пут рестаурацији капитализма периферије и енормној експлоатацији. Све то не само да блокира развој ових друштава, већ их и враћа на поље социјалног регреса, рестаурације капитализма, уводећи их у дужничко ропство, енормно производећи социјалну беду, класне неједнакости и бројне облике сукоба.²⁰

Данашњи живот одвија се у сенци социолошког парадокса. Наиме, у пракси су на делу процеси рестаурације капитализма и обнове социјалног питања, јачања класне неједнакости и нарастање незадовољства тзв. егзистенцијалне левике, док се, у исто време, бележи суноврат политичке левике, која је постала „тројански коњ“ снага капитал-односа и настајуће компрадорске бутжоације.

Отуда је време за отрежњење и нова преиспитивања; за *прометејско буђење левике* и „новог трећег сталеза“ – традиционалне и нове радничке класе, интернет генерације и свих губитника транзиције, маргинализованих слојева и група у борби за антикапиталистички друштвени преображај, тј. посткапиталистичку алтернативу.

19 На таласу експанзије неолиберализма и рестаурације капитално-парламентаризма у постсоцијалистичким друштвима, већина бивших комунистичких партија преименована је у социјалистичке, социјалдемократске или либералнодемократске. Заједнички именитељ ове њихове прозелитске трансформације је бег од радништва и окретање леђа њиховој борби за социјализам. Оне су постале компрадорске партије у служби остваривања капиталистичких реформи и суштински немају никакве везе са класно-еманципаторским циљевима борбе модерног света рада, нити са истинском борбом за националне интересе. Овакве партије и њихови лидери данас паразитски живе на таласу процеса рестаурације, постајући интегрални део популистичких и конзервативних снага. Без обзира на медијску пропаганду и положај у коалиционим владама, овакве партије немају прогресивну улогу у савременом друштвеном развоју својих земаља у свету. (прим. Љ.М.) Alain, Touraine, *Le retour de l'acteur. Essai de sociologie*, Librairie Arthème Fayard, Paris, 1984.

20 Опширније видети у: Emanuel Valerštajn, *Posle liberalizma*, Službeni glasnik, Beograd, 2005; Исти, *Moderni svetski sistem*, I-II, CID, Podgorica, 2012; Љубиша Митровић, *Ослобађање Прометеја. Левика и посткапиталистичка алтернатива (Пледаоје за алтернативну леву и транзицију транзиције)*, Прометей, Нови Сад, 2016.

ЛИТЕРАТУРА

- Гедис, Џон Л., *Хладни рат*, Сlio, Београд, 2003.
- Канцлајтер, Борис, *1968 у Југославији – тема која чека истраживање*, Цензура, Нови Сад, 2009.
- Кнежевић, Данијел, „Политичке последице економских реформи 60-тих година у СФРЈ. Од дезинтеграције економског система до конфедерализације Југославије (1961-1971)“, *Токови историје*, 2/2017, 11-36.
- Митровић, Љубиша, „Неолиберализам, демонстрација социјалне државе и обнова социјалног питања и њихов утицај на локалну заједницу“, *Локална самоуправа*, Ниш, 2010, 1, 114-121.
- Митровић, Љубиша, „Нова буржоазија и њена елита у друштву периферног капитализма“, *Национални интерес*, Београд, 2010, 3, 249-270;
- Митровић, Љубиша, *Ослобађање Прометеја. Левица и посткапиталистичка алтернатива (Пледоаје за алтернативну левицу и транзицију транзиције)*, Прометеј, Нови Сад, 2016.
- Митровић, Љубиша, „Транзиција без социјалне одговорности и производња зависних друштава периферног капитализма“, *Теме*, Ниш, 2010, 34, 2, 677-699.
- Николић, Коста, *Србија у Титовој Југославији (1941-1980)*, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, 2011.
- Трипковић, Ђоко, „Извештај о албанској политици и пропаганди према Косову и Метохији 60-их година 20. века“, *Токови историје*, 2/2013, 283-301.
- Cvetković, Srđan, Bondžić, Dragomir, „Oblici studentskog otpora komunističkom režimu u Srbiji 1945-1990“, *Istorija 20. veka*, 1/2017, 125-147.
- *Jun-Lipanj 1968 – Dokumenti*, gl. i odg. ur. Gajo Petrović, Rudi Supek, Hrvatsko filozofsko društvo, Zagreb, 1969.
- Mitrović, Ljubiša, *Društvene promene i akteri. Sociološki ogledi i rasprave o savremenoj levici*, Pravni fakultet, Niš, 1999.
- Mujadžević, Dino, „Stavovi Vladimira Bakarića o centraističkoj opoziciji (1966-1969)“, *Tokovi istorije*, 2/2012, 40-63.

- Pavlović, Vukašin, *Društveni pokreti i promene*, Udruženje za političke nauke Jugoslavije, Fakultet političkih nauka, Beograd, 2003.
- Popov, Nebojša, *Društveni sukobi – izazov sociologiji. Beogradski jun 1968*, Službeni glasnik, Beograd, 2008.
- Touraine, Alain, *Le comunisme utopique – le mouvement de mai 1968*, Le livre de poche, Paris, 1968.
- Touraine, Alain, *Le retour de l'acteur. Essai de sociologie*, Librarie Arthème Fayard, Paris, 1984.
- Valerštajn, Emanuel, *Moderni svetski sistem*, I-II, CID, Podgorica, 2012.
- Valerštajn, Emanuel, *Posle liberalizma*, Službeni glasnik, Beograd, 2005.
- Vučetić, Radina, „Yugoslavia, Vietnam War and Antiwar Activism“, *Токови утопије*, 2/2013, 165-180.
- Wallerstein, Immanuel, *Geopolitics and Geoculture. Essays on the Changing World-System*, Cambridge University Press, Cambridge, 1991.

Ljubiša Mitrović, Aleksa Popović

HISTORICAL AND SOCIAL-STRUCTURAL ASPECTS OF THE '68 STUDENT REBELLION AND THE ROLE OF THE PROSELYTIZING LEFT

Resume

Authors in the article are considering the historical, social-structural and cultural aspects of the increasing of the students' rebellion 1968 and also, it's consequences in the global and national frameworks. Rebellion '68, had multiple causes: economic, social, political, or are essentially country advertised in a political way, while other information is resolved in the second, which led to the failure of the initiative, with the taxation of new causes. Authors, then, depict on manner how the nomenclatural politocracy in the Orient and in the Occident had created „strategical compromise“ and pacified of youth's „onslaught to the sky“, integrating part of the leadership in their ranks. Also, in the article was depicted how a proselytizing pseudo-left-wing exhausted her strengths “a long march through institutions” (Régis Debray). It was concluded that the left-wing did not capitalize the rebel's results; the movement had not succeeded as the political, but it had as the social revolution. (Allain Geismar). The article is ended by closing argument for theoretical problematiation of the possibility for alternative left-wing's increasing and it's collaboration with actors of civil society in the struggle for postcapitalistic society.

Keywords: The Students' Rebellion 1968, The Crisis of Capitalism, The Crisis of the Socialism-Monopartism, The Traditional Left-Wing, The New Left-Wing, The Postcapitalistic Alternative.